

Zintegrowane nauczanie przedkliniczne

1. METRYCZKA

Rok akademicki	2026/2027
Wydział	Lekarsko-Stomatologiczny
Kierunek studiów	Lekarsko-dentystyczny
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Stacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Obowiązkowy
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e	Zakład Propedeutyki i Profilaktyki Stomatologicznej ul. Nowogrodzka 59 paw. XID, tel. 22 6256602, e-mail: zpips@wum.edu.pl
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	dr hab. n. med. Leopold Wagner
Koordynator przedmiotu	dr hab. n. med. Leopold Wagner, lwagner@wum.edu.pl
Osoba odpowiedzialna za sylabus	dr n. med. Małgorzata Ponto-Wolska, malgorzata.ponto-wolska@wum.edu.pl
Prowadzący zajęcia	dr n. o zdr. Waldemar Ćwirzeń, wcwirzen@wum.edu.pl, dr n. med. Waldemar Głowacki, wglowacki@wum.edu.pl, dr n. med. Małgorzata Ponto-Wolska, malgorzata.ponto-wolska@wum.edu.pl, lek. stom. Juliusz Rafałowicz, juliusz.rafalowicz@wum.edu.pl, dr hab. n. med. Leopold Wagner, leopold.wagner@wum.edu.pl, dr n. med. Łukasz Zadrożny, lukasz.zadrozny@wum.edu.pl.

2. INFORMACJE PODSTAWOWE

Rok i semestr studiów	I rok, II semestr	Liczba punktów ECTS	2,00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)		8	0,26

Załącznik nr 4A do Procedury opracowywania i okresowego przeglądu programów studiów
(stanowiącej załącznik do zarządzenia nr 68/2024 Rektora WUM z dnia 18 kwietnia 2024 r.)

seminarium (S)	4	0,14
ćwiczenia (C)	18	0,6
e-learning (e-L)	-	-
zajęcia praktyczne (ZP)	-	-
praktyka zawodowa (PZ)	-	-
Samodzielna praca studenta		
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń	30	1

3. CELE KSZTAŁCENIA

C1	Nabycie wiedzy dotyczącej wyposażenia gabinetu stomatologicznego i instrumentarium stosowanego w zabiegach stomatologicznych.
C2	Nabycie wiedzy w zakresie etiologii chorób zawodowych, ergonomii pracy i zasad BHP.
C3	Nabycie wiedzy dotyczącej ergonomicznych zasad prowadzenia zabiegów i pracy w zespole stomatologicznym.
C4	Nabycie umiejętności pracy w zespole stomatologicznym zgodnie z zasadami ergonomii oraz przepisami sanitarno-epidemiologicznymi i bhp.
C5	Nabycie umiejętności rozpoznawania czynników szkodliwych i uciążliwych w gabinecie stomatologicznym.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie
--	-------------------

Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:

C.W5.	podstawy dezynfekcji, sterylizacji i postępowania aseptycznego;
C.W6.	czynniki ryzyka chorób: zewnętrzne i wewnętrzne, modyfikowalne i niemodyfikowalne;
C.W27.	zasady ergonomicznej organizacji pracy w gabinecie stomatologicznym i przeprowadzania zabiegów stomatologicznych;
C.W28.	zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w stomatologii;
C.W29.	wyposażenie gabinetu stomatologicznego i laboratorium techniki dentystycznej oraz instrumentarium stosowane w zabiegach stomatologicznych i w wykonawstwie laboratoryjnym uzupełnień protetycznych i aparatów ortodontycznych;
G.W10.	etiologię chorób zawodowych określonych w przepisach prawa, w tym związanych z wykonywaniem zawodu lekarza dentysty;

Umiejętności – Absolwent* potrafi:

C.U9.	pracować w gabinecie stomatologicznym z zachowaniem zasad ergonomii;
-------	--

C.U10.	dobrać właściwe narzędzia do zabiegu stomatologicznego;
G.U8.	rozpoznawać czynniki ryzyka i narażenia związane z chorobą zawodową, w szczególności lekarza dentysty;
G.U20.	organizować środowisko pracy w sposób zapewniający bezpieczeństwo pacjenta i innych osób przy uwzględnieniu wpływu czynników ludzkich i zasad ergonomii;

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	Efekty w zakresie
--------------------------	-------------------

Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:

W1	-
----	---

Umiejętności – Absolwent potrafi:

U1	-
----	---

Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:

K1	-
----	---

6. ZAJĘCIA

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
W1 – wykład 1-3	Podstawy ergonomii pracy w gabinecie stomatologicznym. Podstawowe pojęcia i wymagania z zakresu ergonomii pracy, dostosowanie pomieszczenia do rodzaju świadczonych usług, wymagań personelu i oczekiwań pacjentów, określenie wyposażenia stanowiska i zasad pracy metodą na dwie, cztery i sześć rąk przy leżącym pacjencie.	C.W27., C.U9., G.U20.
W2 – wykład 4	Transfer instrumentów. Techniki trzymania instrumentów, metody przekazywania instrumentów - podaj - przejmij, jednoręczna, oburęczna, omówienie różnych chwytów podczas pracy ssakiem oraz odpowiednie ustawienie ssaka.	C.W27., C.U9.
W3 -wykład 5-6	Antyseptyka i aseptyka w gabinecie stomatologicznym. Dezynfekcja i sterylizacja, kontrola procesu sterylizacji przechowywanie sterylnych narzędzi i materiałów, segregacja i postępowanie z odpadami, odzież ochronna i środki ochrony indywidualnej, higiena rąk.	C.W5., C.W6., G.U20.
W4 -wykład 7-8	Bezpieczeństwo i higiena pracy w gabinecie stomatologicznym. Interpretacja pojęć z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, zasady dotyczące ochrony indywidualnej, określenie zagrożeń dla zdrowia i życia człowieka związanych z wykonywaniem zadań zawodowych. Choroby zawodowe lekarza dentysty. Zakażenia krzyżowe.	C.W5., C.W6., C.W28., G.U8., G.W10.
S1 – seminarium 1-2	Zasady współpracy członków zespołu stomatologicznego w różnych dziedzinach stomatologii. Strefy pracy, klasy ruchu, ułożenie pacjenta	C.W27., C.U9.

	do pozycji leżącej, zabiegi wykonywane w pozycji siedzącej i leżącej, strefy podparcia. Pojęcia: asysta bierna i czynna.	
S2 – seminarium 3-4	Zagrożenia dla zdrowia i życia człowieka związane z wykonywaniem zadań zawodowych. Choroby zawodowe lekarza dentysty oraz warunki sprzyjające zakażeniom krzyżowym - interpretacja pojęć z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, zasady dotyczące ochrony indywidualnej, określenie zagrożeń dla zdrowia i życia człowieka związanych z wykonywaniem zadań zawodowych. Choroby zawodowe lekarza dentysty.	C.W5., C.W6., C.W28., G.W10., G.U8.,
C1 – ćwiczenie 1-2	Wypośażenie gabinetu. Ergonomia pracy w gabinecie dentystycznym - wymogi techniczno-budowlane pomieszczenia przeznaczonego na gabinet dentystyczny oraz budowa i zasady działania podstawowego, specjalistycznego i pomocniczego wyposażenia gabinetu stomatologicznego. Sprawdzian pisemny.	C.W27., C.W29., C.U9.
C2 – ćwiczenie 3-4	Zasady współpracy członków zespołu stomatologicznego w różnych dziedzinach stomatologii. Strefy pracy, klasy ruchu, ułożenie pacjenta, zabiegi wykonywane w pozycji siedzącej i leżącej, strefy podparcia. Transfer instrumentów. Techniki trzymania instrumentów, metody przekazywania instrumentów - podaj - przejmij, jednoręczna, oburęczna	C.W27. ,C.U9.,
C3 – ćwiczenie 5-6	Antyseptyka i aseptyka w gabinecie stomatologicznym. Dezynfekcja i sterylizacja, kontrola procesu sterylizacji przechowywanie sterylnych narzędzi i materiałów, segregacja i postępowanie z odpadami, odzież ochronna i środki ochrony indywidualnej, higiena rąk.	C.W5., C.W28., GU20.
C4 – ćwiczenie 7-8	Techniki utrzymania suchości pola zabiegu. Zakładanie koferdamu w przypadku zabiegów endodontycznych.	C.W27., C.U9., C.U10.,
C5 – ćwiczenie 9-10	Techniki utrzymania suchości pola zabiegu. Zakładanie koferdamu w przypadku leczenia zachowawczego w obrębie zębów przednich.	C.W27., C.U9., C.U10.,
C6 – ćwiczenie 11-12	Techniki utrzymania suchości pola zabiegu. Zakładanie koferdamu w przypadku leczenia zachowawczego w obrębie zębów przedtrzonowych i trzonowych.	C.W27., C.U9., C.U10.,
C7 – ćwiczenie 13-14	Techniki utrzymania suchości pola zabiegu. Zakładanie koferdamu w przypadku leczenia zachowawczego i profesjonalnego wybielania zębów. Symulatory wysokiej wierności, centrum symulacji medycznych.	C.W27., C.U9., C.U10.,
C8 – ćwiczenie 15-16	Ułożenie pacjenta, do zabiegów wykonywanych w pozycji leżącej w szczęce i żuchwie, oświetlenie pola zabiegowego. Sprawdzian teoretyczny	C.W27., C.U9., C.U10.,
C9 – ćwiczenie 17-18	Zaliczenie praktyczne.	C.W27., C.U9., C.U10.,

7. LITERATURA

Obowiązkowa

1. Stomatologia zachowawcza z endodoncją. Zarys kliniczny. Jańczuk Z, Kaczmarek U, Lipski M, Arabska-Przedpeńska B. PZWL. Warszawa. 2014
2. Zasady i techniki pracy w gabinecie stomatologicznym. Chmiel K, Szymańska-Sowuła M. Edicon. Poznań. 2022
3. Podręcznik dla asystentek i higienistek stomatologicznych. Kowalik R, Mielczarek A, Najman M. PZWL. Warszawa. 2018

Uzupełniająca

1. Zasady pracy przy leżącym pacjencie. Jańczuk Z, Bładowski M. Kwintesencja. Warszawa. 2006
2. Procedury BHP w podmiotach leczniczych (eBook). Bryłka S. Wiedza i Praktyka. 2020

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
C.W5., C.W6., C.W27., C.W28., C.W29., G.W10., C.U9., G.U8., G.U20.	Kolokwium pisemne (10 pytań testowych)	Osiągnięcie oczekiwanych efektów kształcenia na poziomie co najmniej 60%
C.W27., C.U9., C.U10.,	Obserwacja i ocena umiejętności praktycznych	Pozytywna ocena każdego wykonanego zadania
C.U9., C.U10., C.W27.	Zaliczenie praktyczne w formie indywidualnie wykonywanych zadań	Osiągnięcie oczekiwanych efektów kształcenia na poziomie co najmniej 55%

9. INFORMACJE DODATKOWE

Opiekunem dydaktycznym przedmiotu jest dr n. med. Małgorzata Ponto-Wolska, malgorzata.ponto-wolska@wum.edu.pl.

Wykłady obejmują najnowsze informacje z zakresu ergonomii pracy i BHP.

Zaliczenie przedmiotu: średnia ważona ocen z części praktycznej i teoretycznej przy równej ważności (50%) wiedzy i umiejętności.

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest udział we wszystkich wykładach, seminariach i ćwiczeniach. Dopuszcza się nieobecność na 1 wykładzie, seminarium i ćwiczeniu. W celu usprawiedliwienia nieobecności na zajęciach student zobowiązany jest powiadomić mailem lub pisemnie koordynatora przedmiotu lub inną osobę wskazaną przez kierownika jednostki najpóźniej w ciągu trzech dni roboczych po dniu, w którym odbywały się zajęcia. Późniejsze dostarczenie usprawiedliwienia jest dopuszczalne w sytuacji, gdy student nie mógł go dostarczyć z uzasadnionych przyczyn; wówczas dokument powinien być dostarczony z chwilą ustania przyczyny nieobecności.

Studentowi, który uzyskał negatywną ocenę z zaliczenia częściowego przysługują 2 terminy poprawkowe.

Zaliczenie ćwiczeń wymaga uzyskania pozytywnej oceny każdego wykonanego zadania. W przypadku nieobecności należy zaliczyć zaplanowane zadania w kolejnym tygodniu zajęć lub odrobić zajęcia z inną grupą. Student może się także zgłosić do prowadzącego zajęcia nauczyciela akademickiego w godzinach jego dyżuru.

Zaliczenie praktyczne w formie indywidualnie wykonywanych zadań typu OSCE wymaga uzyskania co najmniej 55% pkt. i pozytywnej oceny każdego wykonanego zadania. W przypadku uzyskania powyżej 55% pkt, przy braku pozytywnej oceny ze wszystkich zadań termin poprawkowy traktowany jest jako uzupełnienie 1 terminu z przypisaniem średniej liczby pkt. z obu podejść do powtarzanego zadania/zadań. Uzyskanie poniżej 55% punktów skutkuje oceną niedostateczną w 1 terminie. Termin poprawkowy dotyczy wyłącznie wykonania zadań, które nie uzyskały pozytywnej oceny. Skala ocen: 2 (< 55%), 3 (55 – 63%), 3,5 (64 -72%), 4 (73-81%), 4,5 (82-90%) i 5 (91-100%).

Egzamin teoretyczny z modułu ergonomia (łącznie z modułami realizowanymi na II roku studiów) w formie testu jednokrotnego wyboru odbywa się na sali komputerowej w Centrum Dydaktycznym WUM lub sali egzaminacyjnej w Centrum Symulacji Medycznych w sesji letniej 2 roku studiów.

Warunkiem przystąpienia do egzaminu, którego termin został wyznaczony poza sesją egzaminacyjną, jest uzyskanie zaliczenia przedmiotu.

Studentowi przysługują trzy terminy zdawania egzaminu, z czego drugi i trzeci jest terminem poprawkowym.

W przypadku drugiego terminu egzaminu poprawkowego, student może wystąpić do Dziekana z prośbą o udział w egzaminie obserwatora wskazanego przez samorząd studentów.

Dziekan może wyrazić zgodę na przystąpienie do egzaminu komisyjnego w przypadku zgłoszenia uzasadnionych zastrzeżeń, co do przebiegu egzaminu.

W uzasadnionej sytuacji student może się spóźnić na zajęcia do 15 minut.

Na zajęciach nie wolno używać telefonów komórkowych lub innych urządzeń elektronicznych, student na salę ćwiczeniową może wnieść tylko rzeczy dopuszczone przez prowadzącego. Student na sali ćwiczeniowej musi mieć fartuch, jednorazowe rękawiczki, maskę chirurgiczną, upięte włosy lub czepek oraz zmienione obuwie.

Strona internetowa Zakładu: <https://propedeutyka-stomatologiczna.wum.edu.pl>

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu, przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów
Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich